Pressmeddelande
Från
FöreningsSparbanken
Institutet för
privatekonomi

Stockholm 17 mars 2000

”Fler behöver spara mer”

Svenska folket har blivit mycket rikare under det senaste decenniet. Närmare 500 miljarder kronor bara under förra året. Men bakom detta faktum döljer sig också en annan allvarligare verklighet. Hälften av svenska folket har inget sparande alls eller nästan inget. Det visar en undersökning som sammanställts av FöreningsSparbanken. Undersökningen avser 1999 och omfattar drygt 11 500 personer.

- Ett eget sparande är vår enda möjlighet till ett kompletterande grundskydd mot de ekonomiska risker som sjukdom, arbetslöshet eller dödsfall kan betyda. Ett eget sparande är också en förutsättning för att kunna kompensera för den sänkta pensionsnivån som det nya pensionssystemet innebär säger Catharina Andréen, chef för FöreningsSparbankens Institut för privatekonomi.

- I takt med att Sverige under 90-talet har fått en allt mer krympande välfärd behöver den enskilde individen spara mera själv för att bygga upp en ekonomisk trygghet. Därför är det viktigt att *alla* ges en chans att spara.

Sparundersökningen visar bl a att:
- 14 procent av Sveriges vuxna befolkning (från 16år) inte har något sparat kapital alls,
- 33 procent har sparat mellan en krona och 15 000 kronor,
- 24 procent har sparat 100 000 kronor eller mer.

- Det betyder alltså att närmare hälften av svenskarna inte har något eller högst 15 000 kronor finansiellt sparade medel, säger Erika Pahne vid Institutet för privatekonomi.

- Ett lågt sparande förekommer i alla inkomstgrupper, fortsätter Erika Pahne. Var femte låginkomsttagare (inkomst upp till 12 500 kr/mån) har inte har sparat något alls. De har med andra ord ingen som helst beredskap för att möta oförutsedda händelser som kan kosta pengar. 38 procent av låginkomsttagarna har sparat mindre än 15 000 kronor, en alltför liten summa pengar med hänsyn till vårt försämrade sociala skyddsnät. Närmare sex av tio låginkomsttagare har alltså inget eller högst 15 000 kronor i sparade medel. Av medelinkomsttagarna är motsvarande siffra 40 procent och bland höginkomsttagarna (inkomst över 25 000 kr/mån) har 16 procent sparat mindre än 15 000 kronor.

Undersökningen visar också att

- bland ensamföräldrarna har var femte inget sparande alls och 41 procent har mellan en krona och 15 000 kronor. Sammanlagt har alltså 61 procent sparat högst 15 000 kronor,
- det är vanligare att spara bland hushåll som inte har några barn än vad det är bland barnhushållen,
- mer än var tredje pensionär, 38 procent, inte har något sparande alls eller högst 15 000 kronor,
- det inte är någon större skillnad mellan kvinnors och mäns sparande,
- utbildningen spelar roll för sparandet. De som enbart har grund, real- eller fackskola har sparat mindre än de som är högskoleutbildade. Dock har närmare var tredje högskole-utbildad, 32 procent, mindre än 15 000 kronor i sparade medel.

Viljan att spara är stor. 71 procent anser att man måste försöka spara och 67 procent vill spara mer. Men ändå uppger närmare hälften, 46 procent, att man inte har råd att spara mer.

Däremot är kraven inte så stora vad gäller sparkapitalets storlek. Nästan var femte, 18 procent, anser att sparkapitalet kan vara mindre än 15 000 kronor. Det menar ungdomar, de som har låg inkomst och de som bara har ett litet sparkapital. 27 procent anser att det räcker med ett sparat kapital på mellan 15 000 och 50 000 kronor.

- En barnfamilj skulle behöva spara ett par tusen kronor i månaden. Ett sparande som är nödvändigt för att ha råd att vara hemma när man är sjuk, för att klara hemmets underhåll, nästa bilköp, semestern och pensionstiden. För många hushåll är detta en utopi. Andra skulle kunna men har inte insett det nödvändiga i att spara. Det behövs stimulanser för att få fler att bygga upp en egen trygghet, säger Erika Pahne.

- Men den politiska viljan att stimulera sparandet har inte funnits, säger Catharina Andréen, tvärtom. När skattereformen infördes i början på 1990-talet sänktes visserligen skatten på kapitalinkomster till 30 procent för alla, men samtidigt togs flera sparstimulanser bort. För småspararna blev förändringen en försämring. Innan dess fick man göra ett sparavdrag på 1 600 kronor och räntan på allemanssparandet var skattefri. Båda dessa sparstimulanser är nu borta. För några år sedan halverades avdragsmöjligheterna för pensionssparandet och dess-utom infördes en avkastningsskatt på 15 procent. Nu talas det om att ta bort bosparstimu-lanserna för ungdomar.

Kraven på att hushållen själva ska spara har höjts, men trots det har förutsättningarna för att spara försämrats.

Politikerna måste tänka om. Det borde ju vara i samhällets intresse att svenska folket själva sparar mera till den del av välfärden som inte samhället längre kan stå för. Politikerna måste därför skapa bättre incitament och förutsättningar för att vanliga hushåll ska kunna spara mera. Det är nödvändigt med sparstimulanser och sänkt skattetryck på låga inkomster.

Ytterligare information
FöreningsSparbanken (publ), Institutet för privatekonomi
Catharina Andréen, telefon 08-585 916 10
Erika Pahne, telefon 08-585 916 38